

УБИСТВО ИЗ ОСВЕТЕ

Приједор, 27 августа
 На путу између Хадимехтића и Омарске јуче је убијен Стојан Радоњић, земљорадник из села Доца-Поља код Приједора.

У друштву са Остојом Балтићем Стојан се враћао из шуме. С колима пуним дрва сељаци су се журили својим кућама. Напред је ишао Остоја а позади Стојан. Кад су били недалеко од железничке станице у Хадимехтићу, из једне густе шуме поред реке Гомјенице чуо се пуцањ пушке.

— Јао! Убише ме! јакнуо је Стојан и срушио се с кола.

Чим је видео шта се догодило, Остоја је погледао према шуми из које је пукала пушка. Али тако се нико није видео. Густа шума сакривала је човека који је пуцао.

Док је Остоја притрчао Радоњићу да му помогне, Стојан, иако погођен метком и тешко рањен, имао је још снаге да се дигне и потрчи. Скочио је и посрћући похитао да се обрачуна са нападачем, али из шуме је још једном одјекнуо пуцањ пушке. Други метак сасвим је оборио Стојана.

Чим је Стојан пао, Остоја је отрчао до железничке станице у Хадимехтићу и телефоном обавестио жандармерску патролу на Омарској Бласти су одмах изишле на место погубије. Убица још није пронађен али за њим се енергично трага и власти се надају да ће му брао ући у траг.

Ово подмукло убиство узбудило је цео овај крај, јер, иако убица није откривен, верује се да је овај злочин дошао као освета за велико крвопролиће, које се на Омарској одиграло 12 јануара ове године, и о коме је „Политика“ опширно писала. Тога дана дошло је на сајму до велике туче између две групе сељака. После дуге и крваве битке неколико лешева остало је на месту крвопролића.

У овој тучи узео је међу првима учешћа и Стојан Радоњић, па се мисли да је он јуче убијен из освете. Узбуђене поводом овог убиства уопште је веће што се верује да оно неће бити једино и да ће се рођаци поубијаних људи још светити.

УСКОРО ТРЕБА ДА ОТПОЧНЕ ГРАЂЕЊЕ ПРВЕ БЕОГРАДСКЕ ПАЛАТЕ СА ЕТАЖНОМ СВОЈНОМ

Палата би стајала 60 милиона и простирала би се од Терезија до Дечанске

„Кузмановићев пролаз“ како изгледа сада...

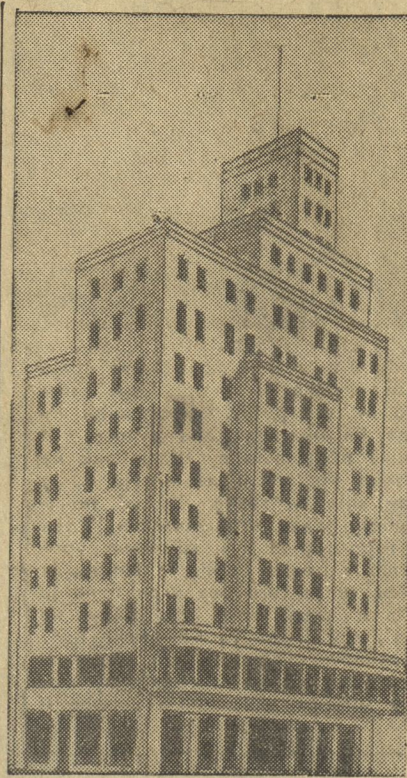
Недавно је у Београду боравио г. Борис Ошмјански, архитект, власник једног париског грађевинског бироа. Г. Ошмјански је један од архетаката који су у почетку овога века градили палату „Москва“. У име једне француске финансијске групе, г. Ошмјански је дошао да проучи могућност пласирања капитала те групе.

Резултат бављења г. Ошмјанског било је оснивање Прве београдске задруге „Етажна својина“, основане на Закону о привредним задругама. Финансирана од те француске финансијске групе, ова задруга треба да кроз месец дана приступи издану једне огромне палате са задругним становима, у вредности од око 60 милиона динара.

Задруга је конституисана и 10 августа петврсена код Београдског трговачког суда. Њени су сивачи: г. Душан Ж. Кузмановић, рентијер (власник имања на коме ће се палата подићи), Валентин С. Гавалов, инжењер, Исидор А. Леви, адвокат, Ђорђе Ковалевски, инжењер, Сава Микић, народни посланик, Милан Орел, директор банке у пензији, Владимир В. Јакшић, рентијер, Чедо Зарић, генерал у пензији, др. Драгослав П. Михаиловић и др. Миша Митровић, саветник Министарства трговине. Упис задругара је отпочео.

Први део палате имаће фасаду на Терезијама (Коларчеве улице 7) и протежаће се дуж „Кузмановићевог пролаза“, чувеног по страћама које су занисане с обе његове стране. То је део палате доприрати до нове Чумићеве улице, која је досад готова само са Пашиневе улице. Грађење тога дела палате треба да почне на пролеће. Други део палате почиње са Чумићеве улице и избија на улице Дечанску 8 и Пашиневу 13. Пројекат овога другог дела палате већ је готов (пројекат је овлашћени архитект г. Димитрије Богдановић), и издане тога дела треба да почне још ове јесени.

Овај други део палате имаће 16 спратова. Пројекат није још поднесен на одобрење грађевинском одељењу Београдске општине, али нас уверавају да ће толики број спратова бити одобрен, јер је план тако састављен, да се не противи грађевинском закону. Први део палате, са Терезија, имаће десет спратова. У партеру целокупне зграде, од Коларчеве до Дечанске улице биће смештен „колективни базар“, по

...а како треба да буде

типу великих магацина, с том разликом што ће свака бранша, трговачка или занатска, моћи имати само једну продавницу, чији ће власник морати да буде задругар.

Базар ће чинити једну целину са пасажом, који ће бити дуг 170 метара и широк 6 метара. Садашњи „Кузмановићев пролаз“ биће, дакле, замењен модерним пасажом.

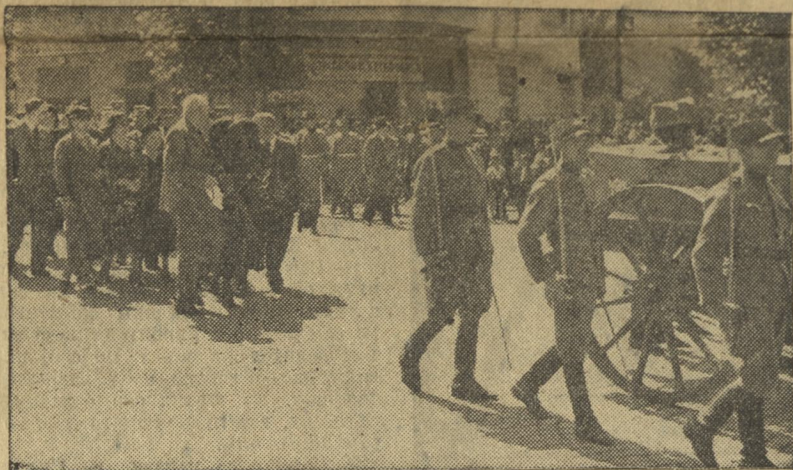
Цела ће зграда имати око 200 задругних станова, 40 локала за каф деларије, модерни биоскоп и два ресторана. У међанину је предвиђена стална бесплатна изложба, где би била заступљена трговина, индустрија и занатство. Једним степењем баша.

Цена станова и других просторија за задругаре, кажу нам задругари-оснивачи, треба да одговара нормалној кирији за извесно одређено време (10—15 година), после чега би задругар постао власник свога стана или локала. За све време плаћања задругар не би могао да изгуби уложени новац, а у случају личних материјалних тешкоћа могао би купљени објекат издати под закуп другом задругару и том киријом свој дуг отплативати.

Цела палата, ако све буде ишло нормално, треба да буде готова већ идуће године.

Рударска катастрофа у Мексикоу
 Мексико, 27 августа
 У окну једног рудника у Перегрини (држава Гванахато) затрпано је 16 рудара.

† ЈАНИЋИЈЕ БЛАГОЈЕВИЋ, артилериски пуковник у пензији

Погребна поворка пролази улицом Краља Александра

Прејуче по подне, у десет четвртој години живота, умро је у Београду Јанићије Благојевић, артилериски пуковник у пензији.

Поклојни Благојевић рођен је 1884 године у Аранђеловцу. Тамо је завршио основну и два разреда грађанске школе, а затим је ступио у под-официрску школу у Крагујевцу. Године 1911 произведен је за потпоручника и као официр учествовао је у свима ратовима. За све време борби и страдања, као млад официр поко-

ни Благојевић истицао се својим радом и великим војничким врлинама. Био је рањиван неколико пута. На Церу је покојни Благојевић добио највеће војничко одликовање Карађорђеву звезду с мачевима.

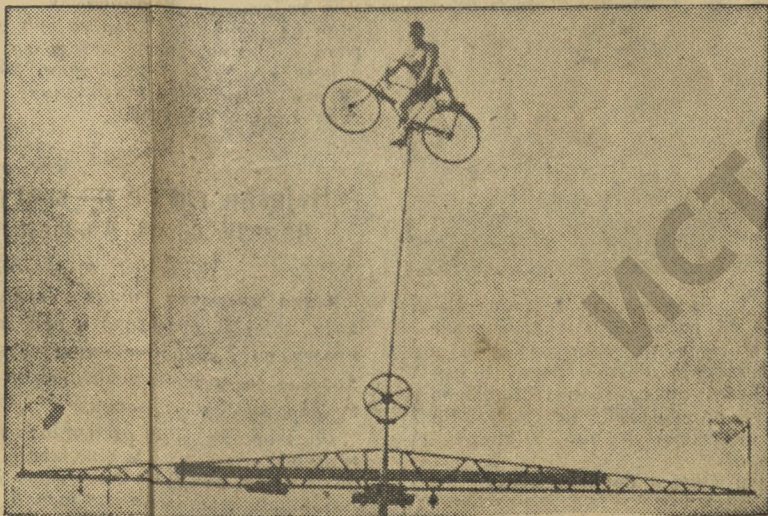
После рата, као виши официр, покојни Благојевић служио је у многим местима. Био је најпре у Мостару, затим у Сарајеву и Петрињи. Из Петриње отишао је за управника Трећег одеља Војно-техничког завода у Загребу. Одатле, после неколико година, био је постављен за команданта пиротехничког баталјона у Крагујевцу. С тог места, пре годину дана, покојни Благојевић је отишао у пензију и стално се настанио у Београду где је у миру провео своје последње дане.

Јуче пре подне, са свима својим почастима, уз учешће многих официра његових другова, позаника и пријатеља, тело покојног Благојевића испраћено је за Аранђеловац. Потребна поворка кренула је од покојничког стана, из Младонагорчанске улице, улицама Александровом, Хартвигом и Булеваром ослобођења до Ауто команде. Тело покојниково пренесено је олате аутомобилом до Аранђеловца где је јуче по подне сахрањено.

Дозвола увоза памука у Грчку за израду памучног конц за Југославију
 Атина, 27 августа
 Министарство народне привреде дозволило је увоз пет стотина хиљада килограма индиског памука, који ће се употребити за израду памучног конц који ће се извозити у Југославију.

Посетите представе НАЈВЕЋИХ ВРАТОЛОМИЈА СВЕТА

које се изводе у висини од 25 метара на простору код Техничког факултета — Краља Александра улица у корист сироте деце.

Алексић у моменту својих продукција

Наш чувени акробата Алексић успео је да својим продукцијама за два дана привуче преко 30.000 гледалаца који су имали прилике да се увере да су његове продукције абиља једне од највећих вратоломија света.

На многобројне захтев публике, претставе ће се поново одржати и то данас, сутра у недељу па све до 1 септембра текуће године.

Поред акробација Алексића наступају и разни други артисти.

За време представе свира војна музика.

Почетак сваког дана, прве у пола шест по подне а друге представе у пола девет увече.

Улазна цена, за одрасле 2.— а за децу, ђаке и војнике 1.— динар.

6819 1—1

БЕОГРАДСКЕ МАЛЕ ВЕСТИ

★ Налетео је својим аутомобилом 2325 на петнаестогодишњег Сретена Бошковића, електричарског ученика, Јозеф Крицнар, директор београдске текстилне фабрике. Дечку је пребијена лева нога испод колена. До ове несреће дошло је у Кнеза Павла улици, испред зграде 184. Повређени Сретен пренесен је у Државну болницу. Сведоци тврде да је до овог случаја дошло кривицом самог дечка.

★ Нађен је у бесвести, поред колског пута који води од железничке рампе на Сењаку до савске обале, један старији човек. Кад су га пренели у болницу, човек је умро не долазећи свести. У Просек тури, приликом обдукције, на леђима нису пронађени никакви знакови по којима би се могло закључити да је у питању аљочин. Претресом покојниковог одећа нађено је једно уверење на име Петра Лазарова, руског изборнице. Ближих података није било.

ПОСЛЕДЊЕ СПОРТСКЕ ВЕСТИ

У СВИМА ЛАКОАТЛЕТСКИМ ДИСЦИПЛИНАМА АМЕРИКАНЦИ СУ ПОБЕДИЛИ ГРКЕ

Озбиљно су повређени грчки репрезентативци Мантисас и Синадас

Атина, 27 августа (телефоном)

Преко 25.000 гледалаца присуствовало је данашњем лакоатлетском двочасовном мечу између екипе Сједињених Америчких Држава и Грчке. Присуствовали су такође претставници владе и посланици Сједињених Америчких Држава. У свим дисциплинама победили су Американци. Резултати су следећи:

Трка на 400 метара с препонама: Приликом ове трке Грци су имали несрећу да двојица њихових најбољих тркача падну на препонама. Првак Грчке Мантисас пао је на другој препони и повредио се тако, да је морао да напусти стадион. Други тркач Синадас пао је на првој препони и озбиљно се повредио. Први је стигао Американца Патерсон за 53 секунда 4/16, други Грк Карајојис 58,5, трећи Иконому 59,3.

Трчање на 800 метара: први Американца Витам 1,57,5, други Стратакос 1,59,9. Вацање кугле: први Американца Уотсон 16,03, други Стефанакис 14,52.

Трчање на 200 метара: први Американца Елери 21,7, други Американца Хоел 22,5, трећи Авдрелис (Грчка) 23. Вацање копља: у овој дисциплини Американци нису учествовали. Први Папагојојис 61,73, други Јуријевски 55,00.

(Грчка) 15,36,6, трећи Нипас (Грчка) 15,43,5.

Скок у вис: Уотсон (Сједињене Државе) 1,85, други Писитасис, 1,80, трећи Даскас 1,75.

Штафета 4x100: победили су Американци у времену од 42,07. Друга Грчка 43,07.

Скок с мотком: први Американца Уормонд 4,11, други Танос (Грчка) 3,70, трећи Пропопалтис 3,60. Н. Ј.

Претседник балканске спортске федерације о приређивању лакоатлетске балканијаде у Београду

Атина, 27 августа (телефоном)

Претседник балканске спортске федерације г. Михаило Ринопулос дао је за „Политику“ ову изјаву:

„Обавештења која имам као претседник балканске спортске федерације не остављају ми ни најмању сумњу у успех Балканијаде, која ће се одржати идућег месеца у Београду. То није први пут да Југославија организује Балканске игре. Пријатељска и савезничка нација, која је била једна од оснивача ове установе, која се срећно развија од 1923 године, прва је међу балканским народима која је после четири Балканијаде у Атини са толико успеха преузела одговорност и тежину организовања Олимпијаде 1934 године у Загребу са успехом који је познат у целом спортивном свету. Њеном примеру следовале су Турска и Румунија и ми можемо рећи да је после Балканијаде у Загребу почео да се стварање циљ који је био замисљен преликом оснивања Балканских игара. Овога пута Грчка ће послати на Балканијаду у Београду једну јаку групу својих атлетца и она се нада у њихов успех, као што су га постигли и ранијих година. Али ће Грчка бити срећна ако буде успела јаке противнике, пошто ће то значити да се Балкански атлетизам подигао на висок ниво.

Ви знате да се у земљи у којој се држе Балканске игре такође држи балкански спортски конгрес. У Београду ће се састати десети конгрес. Овај конгрес ће дискутовати о предлозима који су стављени у Букурешту да се долају или избаци извесне дисциплине програма Балканијаде. Конгрес ће се такође позабавити питањем оснивања студентске Балканијаде, за коју је Грчка изјавила спремност да је прва организује у Олимпији. Конгрес ће се такође бавити питањем покретања једне спортске ревије која ће третирати све балканске спортске покрете. Назад конгрес ће одредити време и начин прославе десетогодишњег јубилеја балканских игара. Ја верујем да ће том приликом балкански спортови наћи начина да докажу високи ниво и прогрес који су постигли. Обавезан сам да додам да балкански спортски кругови искрено и дубоко захваљују Југославији која по други пут организује Балканијаду и уједињује цвет балканске спортске младости у својој лепој престоници.“

Н. Јокарин

ТЕНИСКЕ УТАКМИЦЕ ЗА ШАМПИОНАТ АМЕРИКЕ

Њујорк, 27 августа

П. А. Т. јавља: У тениским утакмицама за шампионат Америке, неодољиви пар америчких играча Марбл—Бап победио је у миксту Једжејовску (Пољска) и Кукуљевића (Југославија) са 2:6, 10:3, 2:6.

ОРТОСТАН
 штити пшеницу од главнице и осигурава добар принос. Пре сетве запрашите семе са овим средством. Упутства на захтев шаље бесплатно фабрика

ЗОРКА

БЕОГРАД
 Краља Александра 70—

Fzgradnja i
placem na
goroj adresi
koja je nepokretnost
zadruga u
redovni zadruga

Boje je ugovor, novost, ugovor
D. H. B.

Prva Beogradska zadruga "Etažna svojina", Beograd, Kolarčeva ul. 7.-

Arhivski

Ova zadruga osnovana je na konstituisanoj skupštini 27 jula 1938 godine, i protokolisana je kod Beogratskog Trgovačkog suda 10 avgusta 1938 godine. Do osnivanja ove zadruge došlo je inicijativom Borisa Ošmjanskog, arhitekta, inače vlasnika jednog pariskog gradjevinskog biroa. Ošmjanski je od arhitekta, koji su u početku ovoga veka gradili palatu "Moskva". U ime jedne Francuske finansiske grupe Ošmjanski je došao da prouči mogućnost plasiranja kapitala te grupe. Osnivači ove zadruge su: Dušan Ž. Kuzmanović, rentijer, inače vlasnik imanja na kome će se palata podići, palata "Etažne svojine", Valentin S. Gavalov, inžinier, Isak A. Levi, advokat, Djordje Kovalevski, inžinier, Sava Mikić, narodni poslanik, Milan Orelj, direktor banke u penziji, Vladimir V. Jaksic, rentijer, Čeda Zarić, generak u penziji, Dr. Dragoslav V. Mihailović i Dr. Miša Mitrović, svetnik ministarstva trgovine i industrije. Pretsednik zadruge je Dušan Ž. Kuzmanović, koji je istovremeno i najjači učesnik u zadruzi i zainteresovan je sa Din. 38.000.000.- Jedan zadružni udeo iznosi Din. 1.000.- i do sada nije uplaćen ni jedan udeo, a broj zadrugara je vrlo ograničen, ali čim se dozvoli upis biće zavidan broj članova-zadrugara.-

Prvi deo palate "Etažne svojine" imaće fasadu na Terazijama/Kolarčeva ul. br. 7/1 protezaće se duž "Kuzmanovićevog prolaza" s obe njegove strane sve do Dečanske i Pašićeve ulice. Taj će deo palate dopirati do nove Čumićeve ulice, koja je dosad gotova samo sa Pašićeve ulice. Gradjenje toga dela palate treba da počne na proleće 1939 godine. Drugi deo palate počinje sa Čumićeve ulice i izbija na ulicu Dečansku

16155

16155-2474-16155

Prva Beogradska zadruga "Etažne svojine", Beograd, Kolarčeva ul.7./nastavak/.

br.8 u Pašićevu ul, br.13.-Projekat ovoga drugog dela palate već je gotov/projektant je ovlašćeni arhitekt Dimitrije Bogdanović/.-Ovaj drugi deo palate imaće 16 spratova. Prema proverenim podacima pomenuti projekat će biti odobren od strane gradjevinskog odeljenja Poglavarstva Grada Beograda.Prvi deo palate sa Terazija imaće 10 spratova. U parteru celokupne zgrade, od Kolarčeve do Dečanske ulice biće smešten "kolektivni bazar", po tipu velikih magacina, s tom razlikom što će svaka bransa, trgovačka ili zanatska, moći imati samo jednu prodavnicu, čiji će vlasnik morati da bude zadrugar. Bazar će činiti jednu celinu sa pasažom, koji će biti dug 170 metara i širok 6 metara.

Cela će zgrada imati cca 200 zadružnih stanova, 40 lokala za kancelarije, moderni bioskop i dva restorana. U mezaninu je predviđena stalna besplatna izložba, gde bi zastupljena trgovina, industrija i zanatstvo. Jednim stepenicama ta bi izložba bila vezana za bazar. Prema proverenim podacima cena stanova i drugih prostorija treba da odgovara normalnoj kiriji za izvesno određeno vreme/10-15 godina/, posle čega bi zadrugar postao vlasnik svoga stana ili lokala. Za sve vreme plaćanja zadrugar ne bi mogao da izgubi uloženi novac, a u slučaju ličnih materijalnih teškoća mogao bi kupljeni objekat izdati pod zakup drugom zadrugaru i tom kirijom svoj dug otplaćivati. Prema dobivenim izveštajima pomenuta palata bi trebala da bude potpuno završena u toku 1939 godine.-, a po predračunu bi imala da košta oko Din.60,000.000.- Kapital bi bio strani, odnosno jedna Francuska finansiska grupa bi plasirala svoj kapital preko svoga zastupnika arhitekta Otmjanskog. Prema izloženoj za poslovne veze zadruga

može da dodje u obzir, ali ako se radi o kakvim kreditima potrebno je usloviti odgovarajuću garanciju.-

MAR.-4239./38.-

Ab.1140.Fol.64.-

Beograd, 14.10.1938./Narodna banka, Beograd/

ИСТОРИЈСКИ
АРХИВ
БЕОГРАД